

МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить з 24 червня 1928 року

№1-2 (2835-2836)

П'ятниця,
27 січня 2012 року

Ціна договірна

ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Газета нагороджена срібною медаллю Всеукраїнського конкурсу «Вища школа»

Шановне студентство Харківського національного медичного університету!

Щиро вітаю Вас із Днем студента – святом юності, натхнення, творчих пошуків та жаги до знань!

Студентські роки – чудова пора, яка назавжди залишиться у Вашій пам'яті найбезтурботнішою, найщасливішою, сповненою надзвичайних вражень, відкриттів і звершень. Водночас саме в ці роки Ви робите перші дійсні самостійні кроки в доросле життя, визначаєте власну життєву позицію, закладаєте міцний фундамент свого професійного становлення та особистісного розвитку.

Обдарована безліччю талантів, патріотична, інтелегентна, інтелектуальна українська молодь – гордість, надія і майбутнє нашої держави. Впевнена, що знання та досвід, отримані за часів студентства, забезпечать Вам неперерісний життєвий шлях і цікаву кар'єру.

Бажаю, щоб Ви назавжди зберегли у своїх серцях відкритість і небайдужість, щоб усі Ваші таланти реалізувалися якомога повніше, а наполегливість приносила заслужені дивіденди.

Зичу Вам успіхів у навчанні, а також удачі, завжди необхідної кожному студенту. Нехай у Ваших щирих, запальних дискусіях народжується істина, а наступні роки лише примножують Ваш творчий запал, надихають на нові високі досягнення й добрі справи на благо розвитку та процвітання України.

З повагою, **Р. Богатирьова**, секретар Ради національної безпеки і оборони України

ЧИТАЙТЕ У НОМЕРІ

25 січня – знаменна дата для всіх студентів, адже саме в цей день святкують День студента і День Тетяни.

стор. 11

Про традиції новорічних прикрас читайте на стор. 11

НАУКОВА СЕСІЯ

ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ НАУКИ

У цьому році Харківському національному медичному університету виповнюється 207 років. Уже понад два сторіччя історія нашого навчального закладу є взірцем служіння людям та медицині, самовідданої праці з підготовки молодих лікарів і наукових пошуків. Традиційно результати минулорічних наукових заходів були представлені на науковій сесії, яка відбулася в університеті 17-18 січня.

Наукову сесію відкрив ректор професор В.М. Лісовий: «Минулий рік був плідним для нашої університетської науки, нагородами відзначено багато співробітників і студентів нашого університету. Також вагомими стали здобутки колективу в міжнародній науковій діяльності: участь у міжнародних проектах, заходах, публікації у закордонних виданнях. Традиційно пленарному засіданню нашої наукової сесії передувала конференція молодих науковців і студентів. Доповіді молодих колег відповідають найвищим вимогам до наукових робіт і гідно представляють наукові школи університету.

Дуже приємно бачити поряд зі значними науковцями представників молодого покоління – майбутнє нашого університету, країни та світової медицини».

Для оголошення актової промови «Ендоваскулярне лікування внутрішніх кровотеч» було надано слово директору ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії НАМН України», завідувачу кафедри хірургії № 1 професору В.В. Бойку. Далі свої доповіді представили професор Ю.В. Одинець («Успіхи, проблеми та перспективи дитячої онкогематології») та професор В.М. Козько («Проблемні питання HCV-інфекції»).

Результати наукової діяльності Харківського національного медичного університету є підґрунтям для подальшої роботи. Новий рік має бути кроком уперед у розв'язанні актуальних проблем медичної науки, запровадженні отриманих результатів у практику охорони здоров'я, кроком у розвитку фундаментальної, прикладної і молодіжної науки та міжнародного наукового співробітництва.

ВІТАЄМО!

ПИШАЄМОСЯ ЮВІЛЯРОМ!

У славній плеяді видатних діячів медицини гідне місце посідає талановитий клініцист член-кореспондент НАМН України, заслужений діяч науки і техніки України, заслужений лікар України, доктор медичних наук, професор **Олександр Миколайович Біловол**. Він присвятив своє життя медицині, увібравши кращі риси лікаря. Його висока принциповість і мужність як громадянина, ученого й лікаря, широта наукових інтересів, оригінальність мислення, внутрішня самодисципліна, наполегливість у роботі є найкращим прикладом для молоді, що присвятила себе науці.

11 січня Олександр Миколайович відзначив певний етап свого життя – 50-річний ювілей. Він дуже багато зробив й робить для розвитку сучасної медицини, його життєва енергія й надзвичайний розум є прикладом наслідування, а результати трудової діяльності говорять самі за себе.

Олександр Миколайович завзято вдосконалював свою професійну майстерність. Закінчивши Харківський медичний інститут, він успішно захистив кандидатську й докторську дисертації, цілеспрямованість, професійний досвід і сміливість

дослідника дозволили досягти значних результатів у галузі кардіології.

На велику повагу заслуговує організаційна та суспільна діяльність Олександра Миколайовича. Його найвищий професіоналізм – фундамент стрімкого службового росту. О.М. Біловол двічі працював на посаді першого заступника Міністра охорони здоров'я та головного державного санітарного лікаря України, був обраний депутатом Верховної Ради України III та IV скликань, першим очолив Наглядову раду ХНМУ. Трудові досягнення й успіхи

Олександра Миколайовича неодноразово відзначалися державними нагородами: його обрали членом РНБУ, нагородили орденом «За заслуги» II та III ступенів.

Хочемо висловити щире вдячність за багаторічну сумлінну працю на благо сучасної медицини. Безперечно, що талант організатора й керівника, велика працездатність, професійний потенціал та активна громадянська позиція дозволять Олександру Миколайовичу і в майбутньому робити значний внесок у рішення завдань соціально-економічного розвитку України.

Колектив Харківського національного медичного університету

ДИПЛОМ

Лауреатом міського конкурсу студентських рад в номінації «Кращий орган студентського самоврядування за напрямом діяльності» визнано **Координаційну Раду студентського самоврядування** Харківського національного медичного університету.

ВИСТАВКА

ДО ЮВІЛЕЮ ВЧЕНОГО

13 січня цього року виповнилося 160 років від дня народження академіка АН УРСР, заслуженого діяча науки УРСР, заслуженого професора УРСР **Василя Яковича Данилевського** (1852-1939). Всесвітньо відомий фізіолог, який відкрив центр регуляції вегетативних процесів у головному мозку, провів перші в Росії дослідження з реєстрації електричних явищ у головному мозку собаки, що згодом були покладені в основу енцефалографії, став одним із засновників фізіології праці.

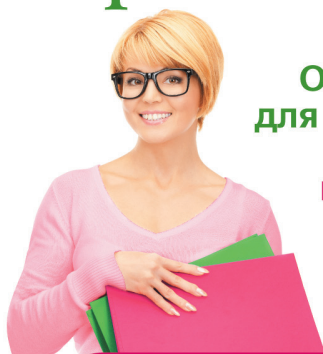
Пам'яті вченого присвячена виставка, підготовлена співробітниками музею історії ХНМУ.

Першими відвідувачами виставки стали учасники наукової сесії й міжвузівської конференції молодих учених «Медицина третього тисячоліття», студенти та викладачі університету.

Кредит 0%*

річних

**Особливі умови
для співробітників
Харківського
національного
медичного
університету**

Телефонуйте
зараз!

**Харків,
пр-т Леніна 18/9
(ст. метро «Наукова»)
(057) 702 08 87, (099) 712 01 36**

www.rencredit.com.ua

Умови дійсні тільки для співробітників підприємств-партнерів Банку по продукту "Корпоративний стандартний 1.1" зі страхуванням.
*Під 0% слід розуміти річну процентну ставку на рівні 0,01% річних.

Ренесанс Кредит

АТ «БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ».
Ліцензія НБУ № 222 від 17.10.2011 р.

КОНФЕРЕНЦІЯ

НАУКОВИЙ ФОРУМ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

17 січня в Харківському національному медичному університеті в рамках наукової сесії відбулася міжвузівська конференція молодих учених та студентів «Медицина третього тисячоліття», у якій взяли участь близько 400 делегатів, з них 279 виступили із доповідями.

Цього року зимову конференцію відвідало більше учасників з інших навчальних закладів, зокрема делегації із Белгородського державного університету (Росія) та Української державної академії залізничного транспорту, гості з Буковинського державного медичного університету, Харківської медичної академії післядипломної освіти, ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України», ДУ «Інститут терапії ім. Л.Т.Малої НАМН України», Національного фармацевтичного університету.

Робота конференції включала секційні засідання, які проходили за 15 науковими напрямками. На кожній секції обрано трьох переможців, а також визначено кращі доповіді за наступ-

ними номінаціями: ораторське мистецтво, краща презентація, оригінальність вирішення наукової ідеї, соціальна значимість, краща стендова доповідь. Усі учасники отримали збірки тез та сертифікати.

Нагородження переможців відбулося під час наукової сесії ХНМУ, заохочувальні дипломи вручені в вчених рада факультетів.

Бажаємо учасникам наукового форуму творчих злетів та наукових перемог!

Наталія Куфтеріна, голова Ради молодих учених

КОНКУРС МАЙСТЕРНОСТІ

СЯЙВО ПОСМІШКИ

На кафедрі стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицьової хірургії та імплантології стало традицією проведення конкурсу професійної майстерності «Сяйво посмішки».

Черговий конкурс відбувся 20 грудня 2011 р., де змагалися студенти II і III курсів за краще знання методів професійного чищення зубів та практичних навичок зняття зубних нашарувань.

Особливістю цього річного заходу стала участь студентів із БелДУ. Конкурс складався з двох етапів: теоретичного – складання тестів і практичного – роботи з пацієнтом. У першому етапі взяли участь 34 студенти, 9 із них – з англійською мовою навчання.

За результатами тестування п'ятеро найкращих студентів пройшли до другого етапу. На початку викладачі кафедри провели майстер-класи російською та англійською мовами за темами: індексна оцінка стану пародонту; професійне чищення зубів; засоби та методи індивідуальної гігієни порожнини рота.

У другому етапі взяли участь Олег Страшко, Ель Масрі Равад, Єлизавета Гольняк, Юлія Сорокіна, Катерина Переверзева, Ірина Передерисвітко, Олексій Кишкань. Конкурсанти привітали проректора з наукової роботи Валерій Васильович М'ясоєдов та завідувач кафедри доктор медичних наук Розана Степанівна Назарян.

Атмосфера під час проведення другого етапу повністю відповідала сонячній назві конкурсу. За результатами обох етапів перше місце посів студент III курсу **Олексій Кишкань**, друге – студентка з БелДУ **Єлизавета Гольняк**, третє місце за одноголосним рішенням журі одержав студент III курсу з англійською мовою навчання **Ель Масрі Равад**.

Від імені міського голови учасників конкурсу привітала Наталія Миколаївна Федак, яка подарувала переможцеві цінний професійний подарунок.

Р.С. Назарян, О.В. Гармаш

НАУКОВА РОБОТА

МІЖНАЦІОНАЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО З НАУКОВЦЯМИ БЛИЖНЬОГО ЗАРУБІЖЖЯ

Встановлення та відновлення взаємовигідних наукових стосунків із країнами СНД є важливою частиною міжнародного співробітництва університету. Українські вчені мають багато спільних проблем з представниками медичної науки пострадянського простору, які можна цікаво і конструктивно обговорювати з метою пошуку шляхів вирішення. Нас об'єднує спільна історія, російська мова як мова міжнародного спілкування. До того ж у нас були ті самі вчителі, серед яких багато представників харківської школи. Більш ніж 200-річна славетна історія Харківського національного медичного університету містить на своїх сторінках багато імен видатних учених, зокрема терапевтів, які були корифеями медицини на теренах Радянського Союзу. І сьогодні харківські науковці й лікарі не тільки залишаються бажаними гостями на міжнародних конгресах, але і є визнаними авторитетами у своїй галузі, перспективними партнерами у науково-практичному співробітництві.

Протягом 2011 року кафедра внутрішньої медицини № 3 приділяла багато уваги налагодженню ділових контактів із зарубіжними партнерами. Після візиту до ХНМУ делегації з Белгородського державного університету професор Л.Р.Боброннікова взяла участь у конференції «Современный взгляд на болезни внутренних органов и полиморбидность», яка відбулась у Белгороді 20 травня, і виступила з доповіддю «Современные подходы к лечению сахарного диабета в сочетании с артериальной гипертензией». У журналі «Научные ведомости Белгородского государственного университета», який виходить в БелДУ, була опублікована стаття професора Л.В.Журавльової і аспірантки О.О.Бабичевої «Приоритетные направления оптимизации диагностики неалкогольной жировой болезни печени у пациентов с сахарным диабетом 2 типа».

18-20 травня професор Л.В.Журавльова взяла участь у роботі Північно-Балтійського гастроентерологічного форуму на запрошення головного гастроентеролога Російської Федерації професора Є.І.Ткаченка. Візит був плідним щодо встановлення ділових контактів і поновлення дружніх стосунків, які протягом багатьох років підтримувалися завідувачем кафедри факультетської терапії професором В.М.Хворостинкою з гастроентерологами різних міст, університетів і товариств.

18-19 листопада 2011 року професор Л.В.Журавльова на запрошення голови Асоціації терапевтів Узбекистану, директора Республіканського науково-практичного центру терапії і медичної реабілітації відвідала м.Ташкент, де виступила з доповіддю «Корекція функції печінки у пацієнтів з коморбідною патологією», а також взяла участь у науково-практичних семінарах «Актуальні питання патології гепатобіліарної системи», що проводились під егідою центру в містах Ташкент і Самарканд.

Кафедра внутрішньої медицини № 3 планує й надалі розвивати міжнародне співробітництво з науковцями як ближнього, так і дальнього зарубіжжя. Подібні відносини сприяють обміну науковими ідеями, створенню позитивного іміджу України і Харківського національного медичного університету.

А.В. Власенко, доцент кафедри

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ УНІВЕРСИТЕТУ В 2011 РОЦІ

Грудень – це час підбиття підсумків в усіх напрямках діяльності університету за рік, час аналізу досягнень, проблем і сподівань, визначення пріоритетів. Саме цим питанням і було присвячене засідання вченої ради ХНМУ 21 грудня 2011 року з порядком денним «Звіт про наукову діяльність колективу університету за 2011 рік, виконання плану підготовки науково-педагогічних кадрів. Затвердження плану науково-дослідних робіт на 2012 рік».

Аналіз нормативних документів щодо освітньо-наукової галузі, прийнятих та підготовлених до прийняття у 2011 році, свідчить про можливість суттєві зміни в університетській науці стосовно обсягів фінансування, механізмів формування державного замовлення на наукову продукцію, підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів та багатьох інших питань. Проте незмінним залишається постулат, що навчальний заклад існує лише за умови триєдності в ньому освіти, науки й практики.

У 2011 році наукова діяльність проводилася відповідно до пріоритетних напрямків із підвищення ефективності наукової роботи підрозділів університету, розв'язання актуальних наукових проблем медичної галузі, впровадження результатів наукових досліджень у практику охорони здоров'я населення, забезпечення інтеграції наукової та освітньої діяльності при підготовці фахівців.

Приємно, що як і в попередні роки здобутки науковців нашого університету відзначені на державному рівні: Указом Президента України від 20 травня 2011 року Державну премію України в галузі науки і техніки присуджено ректору проф. В.М. Лісовому й завідувачу кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини проф. А.Г. Істоміну, директору ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії» НАМН України, завідувачу кафедри хірургії № 1 проф. В.В. Бойко нагороджений орденем «За заслуги» III ступеня, за дочученням Прем'єр-міністра України ректора ХНМУ проф. В.М. Лісового включено до складу Ради з питань функціонування системи охорони здоров'я, проф. Ю.В. Одінець став стипендіатом обласної стипендії ім. І.І. Мечникова в номінації «Південний науковець», аспірант кафедри хірургії № 2 Н. Гончарова отримала стипендію Президента України для аспірантів, асистент кафедри судової медицини, медичного правознавства М. Губін отримав премію Кабінету Міністрів України за наукові здобутки.

Пріоритетами ректорату в забезпеченні наукової діяльності університету було удо-

сконалення фінансового, матеріально-технічного й кадрового забезпечення, організаційних засад наукової діяльності.

У 2011 році в університеті виконувалися 11 науково-дослідних робіт, фінансованих за рахунок коштів держбюджету, та 37 ініціативних (пошукових). Обсяг бюджетного фінансування наукової діяльності у звітному році склав 2892 тис. грн (у 2010 році – 2700), позабюджетного – 2209 тис. грн (порівняно з 1811 у 2010 році).

Крім збільшення обсягів фінансування, здобутками 2011 року стали включення університету до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави, створення Репозитарію й науково-практичного центру доклінічних і клінічних випробувань ХНМУ, підготовка до впровадження інтерактивної бази даних «Наука онлайн» та ін.

План НДР на 2012 рік включає виконання 11 науково-дослідних робіт, запропонованих МОЗ України для фінансування за рахунок загального фонду держбюджету, 38 ініціативних (пошукових) НДР, 10 – що фінансуються на підставі господарських договорів.

Одним із головних завдань залишається впровадження результатів наукової діяльності у практику охорони здоров'я. За результатами виконання наукових робіт у 2011 р. подано 32 пропозиції для включення до Реєстру галузевих нововведень, видано 7 методичних рекомендацій, 13 інформаційних листів. За кількістю поданих нововведень кращими в 2011 році були кафедри дерматології, венерології та медичної косметології (5 нововведень), інфекційних хвороб (5), медичної генетики (4), внутрішньої медицини №2 (4), педіатрії №2 (4), внутрішньої медицини №1 (3), патологічної анатомії (3). У лікувально-діагностичний процес впроваджено 718 наукових розробок проти 581 минулого року.

У 2011 р. співробітники університету зробили 126 доповідей на зарубіжних наукових форумах (у 2010 р – 93), 1271 доповідь – на українських наукових форумах (у 2010 році – 975), 178 – у країнах СНД (минулого року – 102). Найбільше доповідей на зарубіжних наукових форумах зробили кафедри внутрішньої медицини № 3, епідеміології, медичної генетики, офтальмології, ПВМ № 1, терапевтичної стоматології.

Позитивною тенденцією у 2011 році характеризувався й показник друкованої наукової продукції. Науковці університету видали 32 монографії, надрукували 1433 наукові статті та 1575 тез доповідей. Монографії у 2011 році видавали колективи авторів під керівництвом професорів В.В. Бойка, О.Я. Бабака, Т.В. Звягінцевої, Г.С. Сенаторової, В.М. Лісового, С.І. Шевченка, М.Г. Щербаня, А.М. Дашука, О.М. Ковальової, О.М. Карабана, Г.М. Кожинної, І.А. Криворучка, А.А. Хижняка, К.М. Сокола, Ю.Б. Гречаніної.

За показниками наукометричної бази даних Scopus наш університет дещо погіршив свої позиції: у грудні 2010 року ми посідали 27-е загальне (4-е серед медичних ВНЗ) місце, на кінець 2011 року – 30-е загальне (5-е серед медичних ВНЗ). Публікації наукових доробків у виданнях

бази Scopus є одним із пріоритетних завдань 2012 року.

У 2011 р. значно збільшилася кількість наукових форумів, проведених на базі та за участю ХНМУ – 41 (17 із них було внесено до державного реєстру). Високою була не лише кількість, а й якість проведених форумів. Знаковими серед них стали V з'їзд трансплантологів України, Міжнародний конгрес «Спадкові метаболічні захворювання» та ін.

Показники винахідницької діяльності в університеті є стабільно високими і за останні 5 років демонструють тенденцію до зростання. У 2011 році отримано 81 патент, направлено 84 заявки. Патенти на винаходи отримали кафедри урології, нефрології та андрології, акушерства та гінекології № 3. За кількістю отриманих патентів на корисні моделі кращими у 2011 році були наступні кафедри: 7 патентів – хірургії № 1; по 5 патентів – урології, нефрології та андрології, внутрішньої медицини № 2, ортопедичної стоматології; 4 патенти – офтальмології; по 3 патенти – акушерства та гінекології № 2, біологічної хімії, внутрішньої медицини № 3, інфекційних хвороб, медицини невідкладних станів, медичної та біоорганічної хімії, педіатрії № 1 та неонатології, педіатрії № 2.

Підготовка науково-педагогічних кадрів у звітному році була в центрі уваги ректорату та кафедральних колективів. У 2011 році в університеті навчалися 3 докторанти, 64 очних та 39 заочних аспірантів, 46 магістрантів, 60 клінічних ординаторів, виконувалося 42 докторські та 253 кандидатські дисертації, заплановано 11 докторських і 43 кандидатські дисертації; захищено 7 докторських та 53 кандидатські дисертації; подано до спеціалізованих учених рад 4 докторські й 15 кандидатських дисертацій.

На засіданні вченої ради було проаналізовано нові реалії експертизи дисертацій та атестації кадрів і визначено завдання колективу щодо підвищення ефективності підготовки кадрів.

Молодіжна наука була, є й буде одним із пріоритетів наукової діяльності в нашому університеті. Минулий рік характеризувався пошуком нових форм та методів роботи зі студентами з боку ректорату, кафедральних колективів, куратора молодіжної науки проф. Г.М. Кожинної, Ради СХТ та Ради молодих учених ХНМУ. Це дало свої результати.

28 студентів університету взяли участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді й посіли 5 призових місць; 9 студентів брали участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт і посіли 4 призових місць.

На базі університету проведено 2-й тур Всеукраїнської студентської олімпіади за 4 спеціальностями: медична генетика, інфекційні хвороби, психіатрія та медична психологія.

Молоді науковці й студенти гідно представили наукові школи ХНМУ – провели багато якісних наукових форумів на базі університету й взяли участь у наукових форумах в Україні та за кордоном.

Велика увага у 2011 році приділялася міжнародному науковому співробітництву. Науковці університету брали участь у виконанні 22 міжнародних проектів, 149 співробітників взяли участь у роботі 153 наукових форумів за кордоном,

НАУКОВА РОБОТА ХНМУ

10 співробітників проходили стажування за кордоном, 88 співробітників університету є членами 90 іноземних наукових і професійних медичних об'єднань та організацій.

На засіданні вченої ради було представлено рейтинг кафедральних колективів університету за результатами бальної оцінки наукової діяльності. Краща десятка кафедр 2011 року виглядає наступним чином:

Місце	Кафедра	Кількість балів
1	Внутрішньої медицини № 1 та клінічної фармакології	4322,0
2	Хірургії № 1	4315,0

3	Медичної генетики	4101,0
4	Психіатрії, наркології та медичної психології	3917,5
5	Фармакології	2943,3
6	Епідеміології	2667,0
7	Патологічної анатомії	2397,6
8	Урології, нефрології та андрології	2385,9
9	Внутрішньої медицини № 3	2371,3
10	НДІ гігієни праці та профзахворювань	2267,0

Традиційно, крім підбиття підсумків 2011 року, були названі пріоритети й основні завдання з наукової діяльності у 2012 році, зокрема інтеграція наукової та навчальної діяльності, молодіжна наука; розвиток інфраструктури та матеріально-технічної бази досліджень; міжнародне наукове співробітництво.

Хочу подякувати усім посвяченим у науку за плідну роботу й високі результати, за вірність Харківському національному медичному університету, невтомну справу служіння людям. Бажаю знаним і молодим науковцям творчої наснаги, реалізації усіх наукових ідей, навіть тих, що здаються неймовірними, заслуженого визнання на теренах світової науки. Хай Вам щастить!

В.В. М'ясоєдов, проректор з наукової роботи, професор

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

Співробітниками ХНМУ одержано патенти на такі винаходи та корисні моделі:

1. Пристрій для контрастування кишечника через раніш накладену стому. Автори: **В.В. Бойко, В.Г. Грома.**
2. Спосіб діагностики порушень кровопостачання органів шлунково-кишкового тракту. Автори: **В.В. Бойко, В.Г. Грома.**
3. Спосіб лікування гострих вогнищевих поразок головного мозку у потерпілих із травматичною хворобою. Автори: **В.В. Бойко, П.М. Замятін, Є.М. Крутько, Д.П. Замятін.**
4. Спосіб лікування печінкової недостатності у потерпілих із травматичною хворобою. Автори: **В.В. Бойко, Є.М. Крутько, П.М. Замятін.**
5. Спосіб формування ілеоасцендоанастомозу. Автори: **В.В. Бойко, І.Л. Соханьова, Д.О. Євтушенко.**
6. Застосування радіоактивного цисплатину як речовини з посиленою протипухлинною дією. Автори: **М.П. Дикий, А.М. Довбня, М.В. Красносельський, О.П. Медведєва.**
7. Спосіб забарвлювання нервових волокон гістологічного пре-

парату. Автори: **О.В. Кихтенко, Л.К. Коробова, В.М. Лупир, М.В. Лупир.**

- 8. Спосіб судово-медичного визначення причин раптової серцевої смерті. Автори: **В.О. Ольховський, П.А. Каплуновський, М.В. Губін, Ю.В. Довженко, В.В. Хижняк, В.В. Бондаренко, М.Ю. Мішин, М.М. Мішина.**
- 9. Спосіб судово-медичного визначення причиною раптової серцевої смерті атеросклеротичну хворобу серця. Автори: **В.О. Ольховський, П.А. Каплуновський, М.В. Губін, Ю.В. Довженко, В.В. Хижняк, В.В. Бондаренко, В.К. Сокол.**
- 10. Спосіб оцінки рівня напруження післящеплювального імунітету проти дифтерії у дітей, хворих на цукровий діабет I типу. Автори: **О.М. Карабан, І.Ю. Багмут, А.В. Аполоніна, Т.Н. Суліма.**
- 11. Спосіб діагностики тиреоїдної мікрокарциноми. Автори: **О.В. Мужичук, М.І. Афанасьєва.**

Т.Г. Євтушенко, керівник служби інтелектуальної власності ХНМУ

КОНФЕРЕНЦІЯ

СХОДИНКИ ДО НАУКИ ПОЧИНАЮТЬСЯ ЗІ СТУДЕНТСЬКИХ РОКІВ

27 грудня 2011 року на кафедрі внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології на базі 27-ї міської клінічної лікарні відбулася підсумкова студентська наукова конференція з актуальних питань діагностики й лікування внутрішніх хвороб.

Значну увагу на кафедрі приділяють науковій роботі студентів. Упродовж навчального року працює студентський науковий гурток під керівництвом доцента Н.В. Шумова, підсумком роботи якого стало проведення наукових конференцій. На щорічній конференції розглядалися питання стосовно синдрому раптової коронарної смерті, нових електрокардіографічних синдромів у кардіології, стрес-ехокардіографії, особливостей лікування гіпертонічної хвороби у вагітних, механізмів резистентності глюкокортикоїдів при бронхіальній астмі, первинних імунodefіцитів та ін.

Завдяки таким конференціям студенти вчаться презентувати себе і позиціонувати серед колективу викладачів і однокурсників, це допомагає їм стверджувати себе в позиції «Я буду успішним лікарем». Особливо це стосується старшокурсників, які брали активну участь у конференції. Інформацію, отриману в процесі наукової роботи вони можуть застосовувати у практичній діяльності лікаря. Поєднання навчальної і наукової роботи формує професійну компетентність майбутніх лікарів і підвищує їхній інтерес загалом до наукової сфери. Під час заключного обговорення результатів проведеної конференції було зрозуміло, що надалі учасники бажають поєднати працю лікаря з наукою. Це означає, що професія лікаря набуватиме ноосферного розвитку на благо людям.

Марія Котелюх, врач-інтерн

Эпонимы в анатомии человека

Из книги «Эпонимы в анатомии человека» под ред. проф. Н.А. Волошина

Canalis osteoni – Гаверсов канал. Гаверс Клоптон (Havers Clopton, 1650-1702) – англійський врач и анатом. Медицинское образование получил в Утрехтском университете. В 1685 году защитил докторскую диссертацию «О дыхании». С 1686 года – член Королевского общества хирургов. В 1698 году – лектор по анатомии в Обществе хирургов Лондона. В 1691 году опубликовал работу «Новая остеология или некоторые новые наблюдения относительно роста и питания костей».

Sinus maxillae – Гайморова пазуха. Натаниэль Гаймор (Nathaniel Highmore, 1613-1685) – англійський хирург и анатом. Сотрудничал с Вильгельмом Гарвием, с которым они провели многочисленные исследования в области эмбриологии и, не без известной доли конкуренции, выпустили работы на эту тему. Был знаменит как замечательный анатом далеко за пределами своей страны.

ТАТЬЯНИН ДЕНЬ

ДЕНЬ СТУДЕНТА: «GAUDEAMUS
IGITUR» – ИТАК, БУДЕМ ВЕСЕЛИТЬСЯ!

«В этом году выпили все, кроме Москва-реки,
и то благодаря тому, что замерзла...»

А.П. Чехов о Татьянин день.

В морозном январе есть особая дата, окрашенная задорной и искрящейся молодостью – 25 января вся ученическая братия празднует веселый День Студента!

Так случилось, что именно в Татьянин день, 25 января 1755 года, императрица Елизавета Петровна по просьбе графа Ивана Шувалова подписала указ «Об учреждении Московского университета». Дату Шувалов выбрал сам: это был день именин его любимой матушки Татьяны Петровны. Именно с тех пор святая Татьяна считается покровительницей всех студентов.

В этот день студенты могут смело забыть об учебе и взять на вооружение принцип: чем хуже отметишь Татьянин день, тем хуже пройдет учебный год, а как известно, сколько людей, столько и мнений по поводу того, как отметить свой «профессиональный» праздник. Тут может быть огромное количество вариантов. Те, кто любят активный отдых, обычно идут в один из ночных клубов, проводят время за игрой в боулинг, катаются на лыжах или осваивают новые пируэты на ближайшем катке. Любители шумных компаний и атмосферы суеты собираются в стенах общежития с гитарой и за большим столом до утренней зари рассказывают веселые студенческие байки. Что касается влюбленных романтиков, то они наверняка предпочтут побыть рядом со своей второй половинкой.

Несмотря на то, что история праздника своими корнями уходит в далекое прошлое, традиции сохранились и по сей день. Итак, самая волнительная и почетная традиция – это шумно и весело поздравлять своих преподавателей. Можно написать оригинальные стихи в честь любимых педагогов или сочинить зажигательную песню, главное – творить с душой!

Следующие традиции неизменно связаны с самим празднованием. Испокон веков студенты в этот день «горланили песни» и «пили медовуху». Даже квартальные не смели их трогать, а если и приближались, то козыряли и интересовались: «Не нуждается ли господин студент в помощи?». Так что учите слова «Gaudeamus» и помните: чувство меры еще никто не отменял. И главной традицией этого дня остаются поздравления Татьянам – стоит заранее запастись приветственными словами и добрыми пожеланиями.

Согласно народной мудрости, студент никогда не упустит шанс отдохнуть от учебного процесса, поэтому вперед – в беззаботное веселье! Пусть душа поет и пляшет в этот день!

Оля Загора, III медфакультет, I курс, 2 гр.

БЛАГОТВОРИТЕЛЬНОСТЬ

Святой Николай – добрый
волшебник с подарками

Какой праздник мы ждали с нетерпением в детстве? День рождения? Да! Новый год? Безусловно! Но всегда с замиранием сердца ждали праздник Святого Николая! И какое же это было чудо, когда 19 декабря под подушкой мы находили подарок от покровителя всех детей! Это можно было сравнить только с новогодним подарком под елкой от Деда Мороза! Но, к сожалению, время не стоит на месте. Взрослеем мы, взрослеют наши родители, меняется представление о чудесах и об их происхождении, но остается желание принимать и дарить подарки.

Каждый год на День святого Николая по инициативе Координационного совета студенческого самоуправления проходит благотворительный сбор средств и закупка подарков для Купянской детской школы-интерната. Харьковский национальный медицинский университет и студенческое самоуправление давно курируют детскую школу города Купянск, и каждый раз мы видим счастливые лица детей и искренние улыбки. Также было и во время нашего последнего визита – в актовом зале детской школы состоялся замечательный концерт с конкурсами, песнями и танцами! И в конце выступления, конечно же, на сцене появился тот самый добрый волшебник с подарками – Святой Николай! У него нашелся подарок для каждого из детей.

Роман Елисеев, член Координационного совета студенческого самоуправления

ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД

ГУРТОК КАФЕДРИ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ

Харківський національний медичний університет завжди привертая увагу абітурієнтів своїми широкими можливостями практичної діяльності, адже будь-який лікар повинен бути не тільки теоретиком, але й практиком. Не дивно, що матеріал, отриманий студентом на занятті, набагато краще засвоюється, коли він застосовує його на практиці.

Кафедра анатомії людини завжди була невід'ємною частиною університету, і нерідко виявлялася обличчям усіх кафедр. Саме тут розпочали свою викладацьку та наукову діяльність такі відомі енциклопедисти, як Л.Й.Ванноті, котрий, до речі, був першим професором Харківського університету, І.Д.Кнігін, О.С.Венедиктов та багато інших. З неї починали свій шлях такі видатні анатомі, як В.П.Воробйов, відомий своїм значним внеском у справу балъзамування тіл, зокрема тіла В.І.Леніна, його учень, дуже відомий у колі студентів та медиків, Р.Д.Сінельников, та ще не одне прізвище, що надало кафедрі всесвітньої відомості. 195 років її існування – це історія розвитку та становлення харківської анатомічної школи як складової частини медичної науки в Україні. Сьогодні кафедра анатомії людини ХНМУ розташована в стародавньому двоповерховому будинку оригінальної архітектури кінця XIX сторіччя, спеціально збудованому в 1887 р. для кафедри нормальної анатомії медичного факультету Харківського університету.

Кафедра анатомії була першою серед кафедр медичного факультету, на якій розпочалися практичні заняття. Обов'язкові анатомічні розтини тут були введені І.Д.Кнігіним, який завідував кафедрою з 1811 по 1826 р. Саме цей період можна вважати першою спробою створити доступну сферу для практичної діяльності студентів. До речі, гурток анатомії людини правильніше називати лабораторією, або препарувальною кімнатою, але оскільки це місце є доступним для студентів будь-якого курсу нашого університету і згуртовує велику кількість бажаючих єдиною метою – спробувати застосувати вивчений матеріал на практиці, його почали називати гуртком. Видатні анатомі, зокрема В.П.Воробйов, починали свою діяльність у цьому гуртку. Володимир Петрович навіть був удостоєний звання лаборанта, згодом він отримав золоту медаль за свою препарувальну майстерність, цього він досяг, коли ще був студентом медичного інституту.

Вивчення анатомії, як відомо, непроста справа. Велика кількість матеріалу, подана у підручниках з цієї науки, буває дуже складною для сприйняття та вивчення. Саме тому двері гуртка анатомії людини відкриті для всіх бажаючих. Так, це один з небагатьох гуртків, відвідувати який може навіть першокурсник. Колектив студентів сформувався дуже дружний, а головне, веселий. Добре почуття гумору хлопців та дівчат з'явилося завдяки їх зацікавленості у своїй справі. Після тривалого спілкування з ними, а також зі свого досвіду я встановив дві головні причини, за якими студенти відвідують анатомічний гурток: по-перше, заняття у ньому допомагають їм краще засвоїти пройдений матеріал, а по-друге, це дуже цікаво! Кожному відомо, що немає медицини без анатомії, і кожен лікар має володіти базовими уявленнями про неї. Проте люди, які регулярно відвідують цей гурток, безсумнівно, будуть володіти не просто базою, а широкими знаннями й навичками в галузі анатомії і хірургії, стануть дійсно хорошими фахівцями в майбутньому.

Болонська система освіти передбачає уміння студента самостійно здобути додаткову інформацію, отримати необхідні навички з усіх дисциплін, що викладаються у ВНЗ. Викладач лише дає студенту необхідну базу, своєрідний поштовх. Для отримання необхідних навичок потрібні такі гуртки. Тож, чи володітимете ви лише базою або матимете широкий практичний досвід, залежить тільки від вас.

Марк Адамський, II медфакультет, I курс, 19 гр.

ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫЙ КЛУБ

ЗИМНИЙ ТУРНИР

Харьковский национальный медицинский университет по праву считается одним из наиболее престижных медицинских вузов Украины и стран СНГ. С 1805 года из стен нашей *alma mater* выпускаются лучшие врачи, блестящие ученые с мировыми именами, лауреаты международных премий и гран-при.

Безусловно, основная задача университета – обучение самой гуманной, динамично развивающейся из года в год профессии – медицине. Но в тоже время существуют и другие направления деятельности студентов. Талантливый человек талантлив во всем – это доказывает тот факт,

что половина студентов ХНМУ занимается в различных клубах по интересам. Многие выбирают спортивные состязания, верно замечая, что основной залог здоровья – это физические упражнения. Никогда не пустует молодежный центр с его магическим миром примерных, костюмерных комнат и Ее Величества сцены. Сразу можно идентифицировать студентов-КВНщиков, которые чаще всего ходят группками. Именно они просиживают часами в столовых с одной холодной чашкой кофе на всех и ворохом исписанных листков со сценариями предстоящей игры. Также легко можно узнать студентов, занятых работой в студенческом самоуправлении – они ходят важно, высоко задрав нос, так как считают, что знают больше всех, а ведь, как известно, большим знаниям присуща важность.

Однако, на мой взгляд, одним из самых необходимых и интересных клубов является элитный интеллектуальный клуб «Что? Где? Когда?», созданный 3 года назад. Объединяет не только студентов с IQ гораздо более высоким, чем у Джорджа Буша, и чуть более низким, чем у Альберта Эйнштейна, но и талантливых, способных логически мыслить. К тому же в будущем нынешние игроки, я уверен, станут основой медицинской науки Украины и мира! Более того, где еще можно найти наших учителей, профессоров, сидящих за игровым столом рядом со студентами-игроками факультетских сборных!

За время существования клуба «Что? Где? Когда?» команды-сборные нашего университета стали серьезными соперниками во всех турнирах интеллектуальных игр, что проходят на первенство Харькова, международных состязаниях. Ведь только в начале декабря сборная ХНМУ «СуммаМед» стала чемпионом Харькова, затем еще один успех – победа в международном синхронном турнире «Что? Где? Когда?» и завоеванная путевка в Санкт-Петербург в клуб Александра Друзя. Как говорил вождем всех народов – головокружение от успехов! Но основным стимулом для команд, конечно же, является завоевание титула чемпиона университета!

Очередная зимняя игра за звание самой умной команды по традиции состоялась в предновогодние дни – 23 декабря. В ней приняли участие 6 команд. Две от I медицинского факультета, ведомые капитанами Борисом Касьяновым и Робертом Сурманидзе. Второй медицинский факультет возглавлял чемпион Украины по брейн-рингу – студент VI курса Дмитрий Дымшиц. Самую титулованную команду, трехкратных чемпионов – IV медицинский факультет – возглавляла Ксения Попович. Стоматологи играли под руководством бессменного лидера и капитана Константина Гнедого. И наконец, надеюсь, традиционную команду нашего клуба – команду преподавателей вел на игру профессор кафедры патанатомии Виталий Гаргин. По традиции был разыгран супер-блиц, который, к сожалению, не взяла ни одна из команд. Новинкой стало то, что один из вопросов задал лично Виталий Гаргин. Так, в обсуждениях и спорах незаметно пролетели два тура игры, и пришла пора подводить итоги.

По итогам голосования среди знатоков лучшим игроком клуба был признан абсолютный чемпион телеигры «Самый умный» студент и игрок команды I медицинского факультета Андрей Овсянников. «Сову» лучшего игрока он получал из рук дважды лучшего в этой номинации, призера мировой олимпиады по биологии студента стоматологического факультета Артема Курова. Лучшей командой по итогам игры стала команда I медфакультета (капитан – Роберт Сурманидзе). Мои искренние поздравления теперь уже двукратным чемпионам!

Хочу поздравить от имени клуба всех студентов нашего университета с Новым годом и пожелать им постоянно преумножать и совершенствовать свои знания, ведь их никогда не бывает много!

Роман Елисеев, президент клуба «Что? Где? Когда?»

ЮМОР ПО-МЕДИЦИНСКИ

Кубок ректората ХНМУ традиционно завершает сезон: лучшие команды соревнуются за звание чемпиона ХНМУ. В этом году 11 октября зрителей погружали в атмосферу веселья и удивляли своей находчивостью 3 лучшие команды сезона 2010-2011: «Дети Хирурга» – I медицинский факультет, «Эпидемия Смеха» – IV медицинский факультет и представители стоматологического факультета команда КВН «С приветом!». Перед жюри стояла простая, но в то же время сложная задача – решить, кто сильнее. В этом им помогли 3 конкурса: приветствие на тему «Автограф от автора», разминка с залом и видео-конкурс на тему «Сам себе режиссер». В итоге 3-е место заняла команда КВН «Дети Хирурга», 2-е – команда «С приветом!», а звание чемпиона ХНМУ в сезоне 2010-2011 получила команда КВН IV медицинского факультета «Эпидемия Смеха». Кроме того, по итогам сезона были разыграны такие номинации, как «Лучший игрок сезона 2010-2011» – Андрей Драгончук («Дети Хирурга»), «Лучший капитан сезона 2010-2011» – Евгений Журавлев («Эпидемия Смеха»).

Кубок медицинского университета принято считать началом нового сезона. В нем принимают участие команды-новички, для которых эта игра первая в университете, а может и в жизни. 10 ноября собрались команды от каждого факультета. Представителями I медицинского факультета выступила команда «Нету Светы», II медицинский представляла команда «Non-Stop», III медицинский – «Форс мажор», IV медицинский – команда «Мама не горюй» и от стоматологического факультета выступала команда «Козырная карта». Дебютировали

Команда-победитель «Козырная карта»

ребята очень хорошо, как говорится, «на 5 баллов». По регламенту было проведено два классических конкурса: приветствие и разминка. В игре использовалась 10-балльная шкала оценивания, и жюри распределило участников таким образом: 1-е место – «Козырная карта»; 2-е – «Мама не горюй»; 3-е – «Нету Светы». Желаем всем ребятам успехов, как на творческих просторах, так и в учебе.

XVII сезон Ассоциации КВН Украины открывала Студенческая Лига. 1-й тур прошел 9 декабря в Луганске. Сборная команда КВН Харьковского национального медицинского университета «Осторожно, Харьковчане!» поехала покорять Луганский национальный аграрный университет. Не случайно темой игры стало «Село». Игра состояла из 4 этапов: приветствие, разминка, импровизационный конкурс

Команда-победитель «Эпидемия Смеха»

и музыкальное домашнее задание. Помимо наших ребят, за очки в первом туре боролись такие команды: «С большой буквы» (Луганск), «Хлеба и зрелищ» (Ровно), «Одна на всех» (Переяслав-Хмельницкий), «Банкомат» (Киев), «Н2У» (Черкасы). Студенческая лига – это рейтинговый турнир и в финал выходят команды, набравшие наибольший балл за 3 тура. Луганский зритель, не жалея своих рук и голов, тепло встретил все команды. По итогам игры 1-е место заняли хозяева, команда КВН «С большой буквы», 2-е – команда из Хмельницкого «Хлеба и зрелищ», а 3-е место – «Осторожно, Харьковчане!». Поздравляем весь состав, а также руководителя команды доцента Андрея Юрьевича Никонова с удачным началом сезона.

В разгар сессии самые отважные команды выступили перед самым бесстрашным зрителем. 20 декабря прошла **игра Зимнего кубка ХНМУ**. Командам было предложено 3 конкурса: приветствие, разминка и биатлон под общим названием «Новогодняя история». Ребята хорошо справились с заданием. Награждение также проходило по новому сценарию. Команды поздравлял Молодежный центр ХНМУ, а грамоты вручал Дед Мороз и Снегурочка. По итогам игры 1-е место заняла команда «Эпидемия Смеха» (IV медфакультет), 2-е – «Дети Хирурга» (I медфакультет) и 3-е – «Козырная карта» (стоматологический факультет).

Евгений Журавлев, IV медфакультет, III курс, 2 гр., капитан команды КВН «Эпидемия Смеха»

Непохитна віра в могутність науки, яка лікує

За першим статутом Імператорського Харківського університету 5 листопада 1804 року на медичному факультеті анатомія людини, фізіологія та судова медицина викладалися на спільній кафедрі. Першим завідувачем кафедри (з 1805 по 1811 р.) став ад'юнкт **Людвиг Йосипович Ванноті** – вихованець Фрейбурзького університету, де у 1798 р. він захистив дисертацію і одержав ступінь доктора медицини.

До Харкова він прибув 29 травня 1805 р. на запрошення попечителя Харківського навчального округу графа Потоцького і виявив, що тут «не было подготовлено ровно ничего для того, чтобы он мог прямо приступить к исполнению своих обязанностей».

Правління університету доручило Ванноті знайти у місті придатний для анатомічного театру будинок, однак пошуки були марними, і тоді рада університету вирішила віддати під анатомічний театр маленький будинок у ботанічному саду, за містом, де колись жив садівник і який належав університету. Були перероблені й пристосовані для розтинів лише дві кімнати, сам будиночок був старий, тому довелося відремонтувати в ньому підлогу, дах, вікна, печі, так з'явився перший анатомічний театр університету. Секційні інструменти, кількістю 28, університет купив за 100 карбованців у самого Л.Ванноті, який завбачливо привіз їх з Німеччини. На допомогу йому були виділені два служники. Завдяки клопотанню ради університету, губернатор Харкова Бахтін дозволив доставляти до анатомічного театру трупи раптово померлих і самогубців. У цьому приміщенні Л.Ванноті проводив анатомічні та судово-медичні розтини й протягом зими 1807 року виготовив перші 44 анатомічних препарати. Надалі, до 1810 року, він створив першу колекцію анатомічних препаратів, установив їх у двох шафах в одному з приміщень центрального корпусу університету й демонстрував їх своїм слухачам. Так було покладено початок анатомічному музею медичного факультету Харківського університету. У 1809 р. Людвиг Йосипович виписав із Лейпцига штучні воскові картини та 37 таблиць, деякі з них і сьогодні зберігаються на кафедрі анатомії людини та в Музеї історії університету.

Оскільки студентів на медичному факультеті у 1805 році ще не було, то Ванноті за клопотанням настоятеля Харківського колегіуму єпископа Христофора Сулими читав фізичну антропологію та енциклопедію медицини студентам колегіуму. Лекції Людвиг Йосипович читав латинською мовою, викладання судової медицини та медичної поліції для «зацікавлених студентів та викладачів університету» почав у 1807 р. У 1812 р. він склав й надрукував перші 30 екзаменаційних питань із судової медицини, вони зберіглися до сьогодні й наочно демонструють високий рівень викладання ним цього предмету. 24 березня 1811 р.

Л.Ванноті призначили екстраординарним, а в 1812 р. – ординарним професором на кафедру лікарського речовинослів'я (фармакології), рецептури та історії медицини. Крім того, з 1816 по 1818 р. він був завідувачем фармацевтичної лабораторії факультету.

Л.Ванноті брав активну участь у житті медичного факультету університету та користувався авторитетом серед його викладачів. Він став першим секретарем вченої ради медичного факультету (з 1805 по 1813 р.). Одночасно до листопада 1806 р. виконував обов'язки «суббібліотекаря» університету. У грудні

1807 р. на раді факультету Ванноті став співавтором доповіді проф. Дрейсига «Об ужасном загрязнении г. Харькова, которое порождает разные болезни». Людвиг Йосипович двічі виступив з активними промовами на засіданнях вченої ради університету. Уже будучи тяжко хворим, у 1818 р. він проголосив промову «Ueber die muthmassliche Heilbarkeit fast aller Krankheiten» – «О вероятной излечимости почти всех болезней», яку завершив словами Парацельса: «Если ты любишь

своего ближнего, то не говори ему – тебе невозможно помочь, но скажи – я не умею тебе помочь...». У цьому основна думка автора: з одного боку, він стверджує, що більшість хвороб можна вилікувати, а з іншого – намагається вплинути на почуття своїх слухачів і викликати у них бадьорість духу й віру в могутність науки, яка лікує.

Л.Й. Ванноті помер у Харкові після тривалої хвороби 1 лютого 1819 р., йому було 48 років. Як свідчить Д.І. Багалій, це був «профессор, не выделявшийся из общего уровня своей среды в научном отношении, но преданный своей науке, добросовестно относившийся к своим преподавательским обязанностям, а главное – безупречно честный человек с добрым сердцем и деликатным характером. Он принадлежал к тем немногим профессорам-иностранцам, которые усвоили себе русскую речь и вошли в интересы русской общественной жизни. Все, по-видимому, и любили этого кроткого, мягкого, больного человека – его товарищи и чуткая к добру молодежь».

Отже, згадуючи добрим словом та відзначаючи 240 років з дня народження першого завідувача кафедр анатомії людини, фізіології та судової медицини університету Людвиг Йосиповича Ванноті, ми віддаємо данину його значним заслугам у педагогічній, науковій, організаційній та громадській діяльності не лише вказаних кафедр, а й медичного факультету Імператорського Харківського університету в цілому.

В.О. Ольховський, професор,

Ж.М. Перцева,

директор музею історії ХНМУ,

КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ ДАТ НА ПЕРШИЙ КВАРТАЛ 2012 Р.

Січень

Данилевський Василь Якович (13.01.1852) – 160 років з дня народження дійсного члена АН УРСР, заслуженого професора УРСР, директора Жіночого медичного інституту ХМТ, завідувача кафедри фізіології ХМІ.

Кудінцев Іван Васильович (03.01.1867) – 145 років з дня народження відомого хірурга доктора медицини, професора, завідувача кафедри госпітальної хірургії ХМІ (1920–1933).

Пржевальський Броніслав Григорович (14.01.1862) – 150 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри хірургічної патології з десмургією і вченням про вивихи і переломи Харківського університету (1914–1930).

Шилтов Олександр Минайович (12.01.1837) – 175 років з

дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри спеціальної патології і терапії внутрішніх хвороб (1888–1901).

Лютий

Трегубов Самуїл Леонтійович (14.02.1872) – 140 років з дня народження доктора медицини, професора, засновника й завідувача кафедри ортопедії та травматології Харківського медичного інституту (1921–1944).

Березень

Мінкін Семен Леонтійович (30.03.1892) – 110 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри дитячої хірургії (1933–1941) та оперативної хірургії і топографічної анатомії Харківського медичного інституту (1931–1939).

КОЛОНКА ЮРИСТА

ЗАХИСТ ПРАВ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ
СВОБОД ЛЮДИНИ

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року заклала основи становлення в Україні якісно нової системи захисту цих прав і свобод людини, що вплинуло на демократизацію діяльності українських судових установ, правоохоронних органів, усіх структур органів державної влади та органів місцевого самоврядування. При прийнятті у 1996 році Верховною Радою України Конституції України положення цієї Конвенції були враховані у розділі II «Права, свободи та обов'язки людини і громадянина». Ратифікація Україною 17 липня 1997 року Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод стала важливим етапом на шляху входження нашої держави у європейський політико-правовий простір.

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) є міжнародним договором, на підставі якого більшість європейських держав зобов'язалися дотримуватися прав та основоположних свобод людини. Ці права гарантуються як самою Конвенцією, так і протоколами до неї (№ 1, 4, 6, 7, 12 і 13), згода на обов'язковість яких надана державами – сторонами Конвенції.

Відповідно до статті 9 Конституції України «чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України», таким чином, Конвенція та протоколи до неї набули статусу частини національного законодавства.

Ратифікувавши Конвенцію Україна визнала обов'язковою юрисдикцію Європейського суду з прав людини, який є міжнародним органом, і за умов, визначених Конвенцією, може розглядати заяви, подані особами, що скаржаться на порушення своїх прав, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

Права та свободи, що містяться в Конвенції – це мінімальні європейські стандарти прав людини, які повинні бути в основі діяльності держав-учасниць у галузі дотримання прав людини. Держави – члени Ради Європи повинні застосовувати ці стандарти у своєму законодавстві та правозастосовчій практиці, однак за ними залишається свобода вибору засобів застосування цих стандартів. Включення міжнародних та європейських стандартів прав людини в правові системи держав, у тому числі України, здійснюється шляхом їх закріплення в Конституції держави, законах, а також через підписання, ратифікацію міжнародних угод, що містять такі норми. Останні частіше набувають статусу частини правової системи, що дає можливість судовим та іншим правозастосовчим установам безпосередньо використовувати їх як частину національного права. Так, європейська практика свідчить, що норми Конвенції найбільш ефективно застосовуються тоді, коли вони безпосередньо включені у внутрішньодержавне право.

Із метою дотримання Україною зобов'язань, що випливають з її членства в Раді Європи, та задля ефективного виконання статті 46 Конвенції, згідно з якою держави-учасники зобов'язуються виконувати остаточне рішення Європейського суду в будь-якій справі, де вони є сторонами, 23 лютого 2006 року було прийнято Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», який зафіксував на законодавчому рівні систему інституційних та процедурних механізмів виконання рішень Європейського суду та запобігання новим порушенням Конвенції.

Зазначений Закон включає всі сучасні напрацювання Ради Європи, спрямовані на всебічне вирішення питань виконання державами-членами рішень Європейського суду, законодавчо закріпивши забезпечення виконання рішень Європейського суду шляхом здійснення заходів індивідуального та загального характеру.

Під виконанням рішення Європейського суду слід розуміти вжиття державою індивідуальних заходів, спрямованих на усунення конкретного порушення, визначеного в рішенні Європейського суду, та заходів загального характеру, спрямованих на усунення підстави для надходження до Європейського суду аналогічних заяв проти України в майбутньому.

Д.С. Кравченко, провідний спеціаліст відділу правової роботи, правової освіти, систематизації законодавства

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ
ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ДОСТУП
ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ»

Питання щодо реалізації права на доступ до публічної інформації закріплені в Законі України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 року № 2939 – VI (далі – Закон).

Цей Закон визначає порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом, та інформації, що становить суспільний інтерес.

Публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами й на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Публічна інформація є відкритою, крім випадків, установлених законом.

Метою цього Закону є забезпечення прозорості та відкритості суб'єктів владних повноважень і створення механізмів реалізації права кожного на доступ до публічної інформації.

Цей Закон не поширюється на відносини щодо отримання інформації суб'єктами владних повноважень при здійсненні ними своїх функцій, а також на відносини у сфері звернень громадян, які регулюються спеціальним законом. Доступ до публічної інформації відповідно до цього Закону здійснюється на принципах:

- 1) прозорості та відкритості діяльності суб'єктів владних повноважень;
- 2) вільного отримання та поширення інформації, крім обмежень, установлених законом;
- 3) рівноправності, незалежно від ознак раси, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак.

Доступ до інформації забезпечується шляхом: 1) систематичного та оперативного оприлюднення інформації: в офіційних друкованих виданнях; на офіційних веб-сайтах в мережі Інтернет; на інформаційних стендах; будь-яким іншим способом; 2) надання інформації за запитами на інформацію. Інформацією з обмеженим доступом є: 1) конфіденційна інформація; 2) таємна інформація; 3) службова інформація.

Суб'єктами відносин у сфері доступу до публічної інформації є: 1) запитувачі інформації – фізичні, юридичні особи, об'єднання громадян без статусу юридичної особи, крім суб'єктів владних повноважень; 2) розпорядники інформації – суб'єкти, визначені у статті 13 цього Закону; 3) структурний підрозділ або відповідальна особа з питань запитів на інформацію розпорядників інформації.

Парламентський контроль за дотриманням права людини на доступ до інформації здійснюється Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, тимчасовими слідчими комісіями Верховної Ради України, народними депутатами України.

Громадський контроль за забезпеченням розпорядниками інформації доступу до публічної інформації здійснюється депутатами місцевих рад, громадськими організаціями, громадськими радами, громадянами особисто шляхом проведення відповідних громадських слухань, громадської експертизи тощо.

Державний контроль за забезпеченням розпорядниками інформації доступу до інформації здійснюється відповідно до закону.

Р.Р. Вовк, в.о. начальника Харківського міського управління юстиції

ЛИТЕРАТУРНОЕ НАСЛЕДИЕ

РОЖДЕСТВЕНСКИЙ
РОМАНС (ОТРЫВОК)

Плывет в глазах холодный вечер,
дрожат снежинки на вагоне,
морозный ветер, бледный ветер
обтянет красные ладони,
и льется мед огней вечерних,
и пахнет сладкою халвою;
ночной пирог несет сочельник
над головою.

Твой Новый Год по темно-синей
волне средь моря городского
плывет в тоске необъяснимой,
как будто жизнь начнется снова,
как будто будет свет и слава,
удачный день и вдоволь хлеба,
как будто жизнь качнется вправо,
как будто жизнь качнется влево.

Что нужно для чуда? Кожи овчара,
щепотка сегодня, крупница вчера,
и к пригоршне завтра добавь на глазок
огрызок пространства и неба кусок.

И чудо свершится. Зане чудеса,
к земле тяготея, хранят адреса,
настолько добраться стремясь до конца,
что даже в пустыне находят жильца.

А если ты дом покидаешь – включи
звезду на прощанье в четыре свечи,
чтоб мир без вещей освещала она,
вслед тебе глядя, во все времена.

РОЖДЕСТВО

Спаситель родился
в лютую стужу.

В пустыне пылали пастушьи костры.
Буря бушевал и выматывал душу
из бедных царей, доставлявших дары.
Верблюды вздымали лохматые ноги.
Выл ветер.

Звезда, пламенея в ночи,
смотрела, как трех караванов дороги
сходились в пещеру Христа, как лучи.

Иосиф Бродский

ХРАМЫ ХАРЬКОВА

Успенский собор

Приезжающие в Харьков по достоинству оценивают красоту нашего города. Здесь много памятников архитектуры, искусства, истории. Наши заметки следует начать с главной темы, касающейся любой души, – темы веры и ее культовых сооружений, а именно храмов Харькова. В пользу религиозности наших предков говорит появление одновременно с городом множества церквей.

В середине XIX века в Харькове было около 30 храмов, а в 20-е годы XX века – уже около 60. После революции гонение на религию сопровождалось разрушением храмов. И только в связи со стремлением обрести утраченную духовность в последние годы началось их возрождение.

Первые храмы на Слобожанщине строили из дерева переселенцы из Приднепровья и Правобережья. До нашего времени они не дожили, сохранились только краткие описания некоторых из них. Самого первого харьковского священника звали Еремеище. Он пришел вместе с переселенцами из-за Днепра, и именно его хлопотами в 1657 году была обустроена первая церковь нашего города – деревянная церковь Успения Пресвятой Богородицы. Была она небольшая, холодная и бедная. Посланник русского царя воевода Офросимов был шокирован малыми размерами церкви и тем, что харьковчане молились вместо икон бумажным платкам с изображением святых. Но, с другой стороны, Успенская соборная церковь – единственная на Слободской Украине (где главная церковь всегда строилась за счет государства), которая была возведена на деньги горожан.

Город рос, и Успенская церковь не вмещала возросшее число прихожан. В 1685–1687 годах на смену ей построили первый в Харькове каменный собор, который находился на месте нынешнего. Однако 3 марта 1733 года в городе вспыхнул сильный пожар, после которого от Успенского собора уцелела только каменная кладка. Через год его отстроили, но в здании вскоре появились трещины. В 70-х годах XVIII века его решили разобрать, чтобы возвести новый.

Строительство собора (архитектор

А. Евлашов) продолжалось 12 лет и завершилось в июне 1783 года. В новом соборе было четыре престола: главный – Успенский, южный – во имя Казанской Божьей Матери, северный – во имя святой великомученицы Екатерины и на хорах – в честь Петра и Павла. На освящении собора в 1780 году присутствовал знаменитый полководец екатерининских времен граф Румянцев-Задунайский. Здесь молились все российские самодержцы, начиная с Екатерины Великой.

После возведения собора встал вопрос

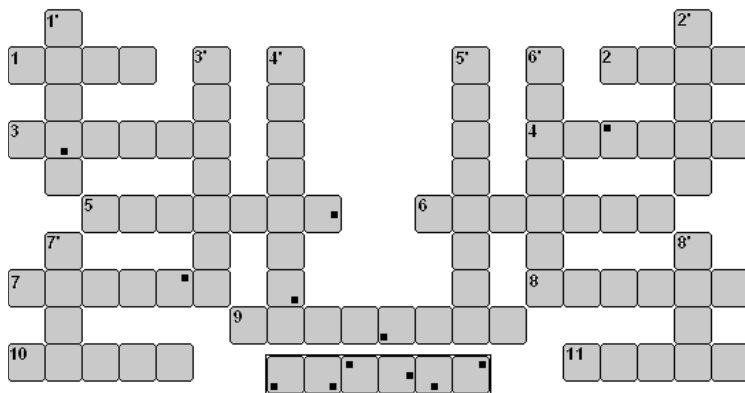
о строительстве колокольни в честь победы над Наполеоном. Об этом свидетельствовала не сохранившаяся до нашего времени надпись: «Богу-Спасителю за избавление Отечества от нашествия галлов и с ними двенадцати языкъ». Решение было принято в 1819 году. Проект в стиле классицизма разработал архитектор Харьковского университета Е.А. Васильев. Работы по строительству велись с 8 мая 1821 до 1844 года. Общая высота колокольни с крестом составила 42 сажени (89,5 м).

По свидетельству Квитки-Основьяненко, в самом начале строительства городской голова Ломакин объявил, что он «не допустит, чтобы мирные и добрые граждане Харькова осмелились воздвигать такой высоты здание, которое бы превышало находящуюся в первопрестольной Москве, в самом Кремле, колокольню Ивана Великого – диво на всю Россию». Однако архитектор его перехитрил, представив дворянскому собранию ложные расчеты с заниженной высотой Александровской колокольни, получил «добро», и сегодня мы имеем в городе, по определению путеводителя начала века, «одно из самых замечательных зданий в мире», которое является самым высоким в Харькове.

После революции 1917 года Успенский собор и колокольня использовались для разных нужд и подверглись разрушениям. В 1973 году комплекс реставрировали. В 1986 году в помещении колокольни открылся Дом органной и камерной музыки. Сейчас храм возвращен верующим.

Л.А. Силаева

КРОССВОРД «ПО-МЕДИЦИНСКИ»

Ответы будут опубликованы в след. номере. Свои ответы присылайте на адрес: redakt@knu.kharkov.ua или приносите в редакцию на 5 этаж главного корпуса.

Подготовил врач-интерн Дяб Мелли

Вопросы:

По горизонтали:

1. Нарушение анатомической целостности тканей и органов. 2. Аптекарская мера (устар., от лат. granum – зерно, крупинка), равная 62,21 миллиграмма. 3. Бывает родной, старшей, участковой. 4. Недозированная жидкая лекарственная форма. 5. Военное медицинское учреждение. 6. Бывает сухой (фибринозный) и выпотной (серозн., серозно-фибринозн., гнойный, геморраг.) 7. Официальное название врача в Российской империи. 8. Разделяется на бронхи. 9. Развитие мужских вторичных половых признаков, применительно к обоим полам. 10. Препарат для микроскопии, нанесенный на предметное стекло. 11. Основание большого пальца, самый большой бугор ладони.

По вертикали:

1'. Ослабление произвольных движений. 2'. Столица Вьетнама – одного из природных очагов чумы. 3'. «Народный» врачеватель. 4'. Домен прокариотных микроорганизмов. 5'. Заболевание, вызываемое простейшими, паразитирующими в тонкой кишке и желчном пузыре. 6'. Воспаление синовиальной оболочки сустава. 7'. Один из признаков отека легких.

■ СТУДЕНТСЬКЕ СВЯТО

ПЕТЯНИН ДЕНЬ

25 січня – знаменна дата для всіх студентів, адже саме в цей день представники цієї веселої та енергійної спільноти святкують День студента і День Тетяни.

З цієї нагоди в актовій залі нашого університету відбулося запальне свято. Спочатку з привітанням виступив І.В.Летік, після чого активісти Молодіжного центру продемонстрували глядачам, наскільки талановитою є студентська молодь нашого університету.

Своїми виступами порадували переможниця Всеукраїнського конкурсу «Ліра Гіппократа – 2011» Єлизавета Думчева та лауреат конкурсу «Студентська весна – 2011» вокальний ансамбль «Троянда». Неймовірно вразив глядачів вокальний ансамбль «Вазуб'я» та заповнив мелодійністю вокальний колектив «Іасса». Наприкінці концерту ансамбль «Радість» подарував нам гуцульський танок.

Не забули на святі й про Тетян. З чарівними представницями цього імені були влаштовані веселі конкурси, усіх Тетян нагородили пам'ятними подарунками.

День студента минув, але той запал і неймовірно веселий настрій залишився у студентських душах. Бажаю студентам ХНМУ завжди залишалися такими життєрадісними!

Емілія Прибильська, студентка

■ ТРАДИЦІЇ НОВОРІЧНИХ ПРИКРАС

РОДОМ З ДИТИНСТВА

У наше високотехнологічне, стрімке ХХІ століття все ж залишається місце для улюбленої казки, на яку ми чекаємо немов діти. Новий рік і Різдво – дивовижні свята, сповнені щастя, веселощів, любові.

Прикрашання новорічної ялинки – святковий і творчий процес, у якому беруть участь всі члени родини. Напередодні свята з горищ, шаф і антресолей дістаються заповітні коробки, в них не тільки ялинкові прикраси, в них наше дитинство. Дбайливо розгортаючи кожну іграшку, ми, нехай ненадовго, перетворюємося у дітей, згадуємо щасливе минуле, сяємо добром та надіями. Ці спогади й стали вирішальними у створенні в стінах Наукової бібліотеки виставки новорічної атрибутики – ялинкових прикрас та листівок «Родом з дитинства». Ця виставка розповідає не тільки про традиції, історію новорічних прикрас, моду на оздоблення новорічної красуні, а й дозволяє здійснити уявну подорож в інші країни.

Чи всі знають, що наряджати дерева стало по-справжньому модним у першій половині ХХІ ст., а до середини ХХІІІ ст. прикраси були винятково їстівними? І тільки з другої половини ХХІІІ ст. ялинкові прикраси стають більш ошатними: паперові квіти, позолочені шишки та яєчна шкаралупа, а ще фігурки янголів, фей з чеканної латуні. У другій половині ХХІІІ ст. у Тюрингії вперше виробляють скляні шари, виноградні

лози, фігурки пташок і риб, оздоблені золотим та срібним пилом.

У Російській Імперії, як відомо, зустрічати Новий рік з 31 грудня на 1 січня і оздоблювати домівки та вулиці ялинами почали при Петрі І. Однак по-справжньому оздоблювати новорічну ялинку стали при Миколаї І, завдяки старанням його дружини Олександри Федорівни.

Розвиток галузі ялинкових прикрас у Росії перервала революція 1917 р., а з 1925 р. – новорічна ялинка, як і саме свято, була під забороною. Реабілітована була в СРСР через десятиріччя – у 1935 році, і вперше встановлена в Харківському Палаці піонерів. Новорічне свято й виготовлення новорічних прикрас повернулися до життя радянських громадян.

Усі віхи історії держави відображені в ялинковій прикрасі. У багатьох країнах створені музеї новорічних прикрас, багато рідкісних екземплярів зберігається в приватних колекціях, написані цікаві книжки.

Світ не може завжди сяяти, казка не може вічно тривати, так і ялинкові прикраси знов опиняються у нетрах коробок і шаф до наступного свята, щоб все повторилося знову.

Дякуємо проформу Наукової бібліотеки Ірині Анатоліївни Жук за ідею створення виставки, співробітникам і друзям бібліотеки – за надані експонати.

За дорученням колективу бібліотеки учений секретар Н. Гасва

ЮВІЛЯРИ

У січні відзначають свій ювілей: професор кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства **Жанна Дмитрівна Семидоцька**, доцент кафедри патологічної анатомії **Ольга Анатоліївна Омельченко**, ст. лаборант кафедри гігієни та екології № 2 **Ірина Іванівна Коваленко**, асистент кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії **Валентина Павлівна Шиян**, асистент кафедри анатомії людини **Тамара Федорівна Карпак**, інспектор студ. канцелярії навчально-методичного відділу **Аліса Михайлівна Гречаніченко**, пров. інженер служби з організації, експлуатації та ремонту будівель, споруд та комунікацій **Галина Миколаївна Калмикова**, буфетник їдальні **Наталія Георгіївна Карбовська**, підсобний робітник їдальні **Лідія Михайлівна Савіна**, ліфтер гуртожитку № 2 **Катерина Федорівна Кириченко**, прибиральник службових приміщень учбово-лабораторного корпусу **Ганна Пилипівна Дроботій**, комендант корпусу «А» **Раїса Олександрівна Бондаренко**, прибиральник службових приміщень господарчого відділу **Римма Григорівна Гончаренко**, прибиральник службових приміщень головного корпусу **Надія Кузьмівна Фіалковська**, професор кафедри загальної хірургії № 1 **Станіслав Іванович Шевченко**, завідувач кафедри загальної хірургії № 2 **Василь Олексійович Сипливий**, доцент кафедри неврології **Олександр Ростиславович Єскін**, доцент кафедри офтальмології **Олександр Васильович Яворський**, двірник території корпусу «Б» **Юрій Іванович Радіонов**.

Шановні ювіляри!

Колектив ХНМУ щиро вітає Вас з Днем народження!

*Бажаємо Вам міцного здоров'я,
особистого щастя, сімейного добробуту,
успіхів і творчої наснаги.*

Нехай здійсняться всі Ваші мрії та сподівання!

МОВОЮ ФОТО

ЯЛІНКИ
УНІВЕРСИТЕТУ

«Медичний університет»

Реєстраційне свідоцтво ХК № 193 від 29 червня 1994 р.

Засновник – Колектив Харківського національного медичного університету.

Газета виходить один раз на місяць

Адреса редакції: 61022, Харків, пр. Леніна, 4.

Гол. корпус, 5 поверх, тел. 707-73-60

e-mail: redakt@knuu.kharkov.ua

www.knuu.kharkov.ua

Підписано до друку 26.01.2012. Формат 60 x 90/4.
Папір офсетний. Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний.
Умов. друк. арк. 4. Обл.-вид. арк. 4,5.

Тираж 500 прим. Зам. № 01/25.

Видання підготовлено та надруковано
у ТОВ ВПП «Контраст».

61166, м. Харків, пр. Леніна, 40,
т. (057) 719-49-13, 717-76-51

Реєстраційне свідоцтво ДК № 178 від 15.09.2000
За точність викладення фактів відповідальність несе
автор. Рукописи не рецензуємо й не повертаємо. Точка
зору авторів публікацій може не збігатися з позицією
редакції. Передрук лише з дозволу редакції газети.

Редактор В. Захаревич

**Коректори М. Тарасенко, О. Турута,
Є. Рубцова**